

Tenner skiller Homo neanderthalensis og Homo sapiens

Det har lenge vært diskutert om det moderne mennesket (Homo sapiens) nedstammer fra Neandertalmennesket (Homo neanderthalensis) eller om de to artene eksisterte samtidig. Tidsskriftet Science skriver den 28. april at en europeisk gruppe forskere ved å studere tenner, har vist at Homo neanderthalensis og Homo sapiens var to forskjellige arter.

Incisiver og hjørnetenner fra moderne mennesker ble sammenliknet med tilsvarende tenner fra neandertaler. Spesielt studerte forskerne perikymata i emaljen på tennene. De fant et klart mønster som viste at neandertalerne dannet tenner raskere enn det moderne mennesket. De mener funnene tyder på at neandertalerne var fullt utviklet ved ca. 15 års alder – mye tidligere enn det moderne mennesket. Til Science sier forskerne at dette kan tolkes som et klart tegn på at det dreide seg om to forskjellige arter som ikke parret seg med hverandre.

Konklusjonene er møtt med blandede meninger hos andre forskere. Det hevdes at variasjonen i dannelse av tenner og perikymata varierer fra individ til individ, selv innen samme art og dermed er en upålitelig metode for å bestemme utviklingshastighet. Andre hevder at man ikke kan konkludere utlukkende på data fra incisiver, men at også molarer må undersøkes. Likevel er funnene interessante og gjør et godt forsøk på å tidsbestemme de to artenes utviklingshastighet.

Referanse

1. Holden C. Teeth set neandertals apart. <http://sciencenow.sciencemag.org/cgi/content/full/2004/428/1> (avlest 29.04.04)

Ulf R. Dahle

Litt nostalgi mellom forskningstabellene

Kjære Tidende

Håper dere har plass til litt nostalgi mellom alle finurlige forskningstabellene. Vi pensjonister leser personaliaspalten først for å se etter kjente. Med visse årsintervaller beveger pekefingeren seg lenger og lenger oppover. Før jeg havner i øverste rubrikk, vil jeg be om spalteplass til denne vitenskapelige avhandling.

Sist høst fikk vi 50-årsartianere invitasjon til sammenkomst på Firda gymnas, Sandane. Vedlagt var oversikt over samtlige på årets kull. Det var så mange kolleger at jeg måtte slå opp i siste utgave av Norges Tannleger, og mitt funn bør absolutt ha sin plass i Guinness rekordbok: 14 av 57 artianere det året utdannet seg til tannleger, og det er ca. 25 prosent. To av oss, Einar Henden og Geir Huus er dessverre gått bort. Fred over deres minne.

Ellers i alfabetisk rekkefølge:

Andenes, (Jacobsen) Magda
Egge, Arne
Eidshagen, Arvid
Johnsen, Sverre
Masdal, Oddvin
Stadheim, Per
Standal, Ådne
Sunde, Roar
Tonning, Per Helge
Vik, Audun
Ødven, Olav
Aalen, Harald

Dette skal også være en hyllest til kollega Kåre Eikeset, Sandane. Dette var før TV brakte verden inn i stua. De mest bereiste av oss hadde vært i Oslo. Du tok artium året før oss og reiste til Bonn på odontologistudium. Uten forkleinelse, Kåre: Vi tenkte at klarer du det, så må også vi kunne, men du var pioneren som viste vei. Tusen takk!

Sverre Johnsen

Adresse: Reinslettvei 11, 8009 Bodø

Personalialia

Fødselsdager

95 år

Gustav Aasgaard, Indre Arna,

3. november

Johan Watten, Hamar, 5. november

80 år

Gudrun Bjerkedal, Oslo, 5. november

Kåre Taksdal, Hosle, 6. november

75 år

Jostein Budal, Lesja, 10. november

70 år

Magda Andenes Jacobsen, Tønsberg,

30. oktober

Frigyes Garai, Mysen, 2. november

Ulf Johan Benterud, Bekkestua,

3. november

Ingrid Steen-Hansen, Ulset, 9. november

ber

60 år

Svein Nysether, Hemnes, 30. oktober

John Helge Andersen, Røros,

7. november

50 år

Hallgerd Stokke, Heistad, 2. november

Birger Sunde, Randaberg, 12. november

ber